

Vlaams
Parlement

vergadering **C18 – LEE3**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 16 oktober 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het bedrijfsafval - 61 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het spreidingsplan voor geluidshinder rond de nationale luchthaven van Zaventem - 2263 (2011-2012)	5

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het bedrijfsafval - 61 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, scheiding van afvalstoffen aan de bron is een essentiële beleidsdoelstelling. Hoe beter afvalstoffen aan de bron gescheiden kunnen worden, hoe zuiverder de stromen en hoe lager latere kosten om afvalstoffen geschikt te maken om opnieuw als materialen in te zetten. Dit verhoogt de kans op effectieve recyclage. Het sluiten van kringlopen staat voorop.

Bedrijfsafvalstoffen worden overeenkomstig het Afvalstoffendecreet gedefinieerd als afvalstoffen die ontstaan ten gevolge van een industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteit en afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse Regering.

Men maakt een onderscheid tussen primaire afvalstoffen en secundaire afvalstoffen. Volgens de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) werd er in 2009 ongeveer 25,9 miljoen ton primair bedrijfsafval geproduceerd. Dat is een relatieve status-quo tegenover een aantal jaar daarvoor. 64 procent van het bedrijfsafval in Vlaanderen werd hergebruikt, gerecycleerd of gecomposteerd. Dat is een groei van niet minder dan 1 procent tegenover het jaar voordien én significant lager dan de 72 procent bij het huishoudelijke afval dat selectief opgehaald wordt. De OVAM geeft dan ook aan dat het bedrijfsleven naar eenzelfde niveau dient te streven.

Vanaf 1 juli 2013 worden volgens het VLAREMA (Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen) een aantal maatregelen van kracht om ook het bedrijfsafval nog beter selectief in te zamelen. Afvalproducenten zullen een contract moeten afsluiten met een afvalstoffeninzamelaar van gemengd bedrijfsafval.

Minister, op welke manier zult u de beoogde groei in hergebruik, recyclage en/of compostering van het bedrijfsafval aanmoedigen?

Volgens het MINA-plan 3+ moet de productie van primair bedrijfsafval tegen 2010 verminderen tegenover de cijfers van 2002. Er zijn nog geen cijfers bekend, doch het is nu al duidelijk dat het niet evident zal zijn om dat streefdoel te halen. Welke beleidsopties zult u nemen om dit streefdoel alsnog te behalen?

Op welke manier zal er controle zijn op het effectief afsluiten van een contract met een afvalstoffeninzamelaar zodat recyclage, hergebruik, compostering beter mogelijk is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Bothuyne, een betere en selectieve inzameling van bedrijfsafval is belangrijk. Het VLAREMA is redelijk recent, het zit vervat in het uitvoeringsbesluit van het Materialendecreet. Er zijn drie artikelen van belang.

Artikel 4.3 handelt over de verplichte bronsortering bij bedrijven. Vanaf 1 juli 2013 komt pmd-afval erbij. De filosofie hierachter is: “Wat u thuis doet, kunt u op het werk evengoed.” Verder wordt het verbrandingsverbod behandeld voor gemengde bedrijfsafvalstoffen die niet conform een code van goede praktijk worden ingezameld. Deze code wordt in overleg met de sector opgesteld. Er is een ontwerp opgesteld. Ook hier is bronsortering prioritair. Daarnaast worden criteria opgenomen rond nasortering. Op dit ogenblik wordt de haalbaarheid en eenduidigheid van de criteria voor nasortering onderzocht. Op basis van de resultaten van deze monitoring zal het ontwerp aangepast worden.

Een laatste bepaling heeft betrekking op de informatieplicht voor de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar en -makelaar (IHM). De IHM van gemengd bedrijfsafval is verplicht een contract af te sluiten met de afvalstoffenproducent die instaat voor de selectieve

inzameling. Deze informatieplicht is ingevuld als een verplichting tot het opmaken van een contract bij de inzameling van gemengd bedrijfsafval met daarin de vermelding en de inzamelwijze. De verplichting tot het afsluiten van een contract en het nemen van initiatief voor het aanbieden ervan ligt in eerste instantie bij de IHM.

De handhaving gebeurt in overleg met de afdeling Milieu-inspectie. Ook de milieuableidaren worden aangesproken via de VVSG.

Er loopt momenteel een onderzoek naar andere financiële instrumenten, zoals recyclagecertificaten. U herinnert zich de discussies daarover op het moment dat we voorzitter waren van de Europese Raad Leefmilieu. Toen is dat idee ook geopperd. Er loopt een onderzoek naar een aanpassing van het heffingensysteem met als doel de selectieve inzameling bij bedrijven te stimuleren. Dit onderzoek wordt begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de afvalsector en de bedrijfswereld. Eind dit jaar verwacht ik de eindrapporten.

De OVAM bereidt momenteel een uitgebreide communicatiecampagne voor, waarmee de bedrijfswereld rechtstreeks zal worden aangesproken. Dit zal via een tv-spot, advertenties, redactionele artikels en een infobrochure gebeuren. De verplichtingen uit het VLAREMA waar ik naar verwees, worden daarin opgenomen. De milieuoördinatoren van de bedrijven werden ook reeds geïnformeerd.

In het MINA-plan 3+ werd inderdaad als doelstelling opgenomen dat de totale hoeveelheid primair bedrijfsafval moest dalen ten opzichte van 2002. Een belangrijk deel van het afval dat verantwoordelijk is voor de stijging en schommelingen van de hoeveelheid bestaat uit bouw- en sloopafval, en ook uitgegraven verontreinigde bodem en waterzuiveringsslib. Dit zijn stromen waar een vermindering moeilijk te realiseren is. Het gaat over renovaties, grote infrastructuurprojecten en de eisen inzake energieprestaties van gebouwen; die leiden tot meer bouw- en sloopafval. We kennen een hogere aansluitingsgraad op de riolering en dat leidt tot meer slib. Dat hebben we zelf in de hand gewerkt, gelukkig maar, dat is een verbetering voor het milieu. Er is ook meer bodemsanering ontdekt en uitgevoerd waardoor er veel verontreinigde grond moet worden behandeld.

De doelstellingen zijn daarom bijgestuurd in het MINA-plan 4. De totale hoeveelheid primair bedrijfsafval zonder deze drie stromen moet tegen 2015 dalen ten opzichte van 2005-2007. Deze hoeveelheid blijft nu ongeveer constant, ondanks meer economische activiteit. Je kunt dus zeggen dat het is gedaald, want de economische activiteit is toegenomen. Er is dus een ont koppeling tussen de hoeveelheid afval en de economische groei. Wij verwachten dat het nieuwe Materialendecreet dat hier vorig jaar is goedgekeurd, zijn effect niet zal missen en dat de materiaalkringlopen meer gesloten worden en het materiaal opnieuw gebruikt wordt en geen afval meer zal zijn.

De handhaving is een instrumentenmix die we hanteren, uiteraard met de gemeentelijke toezichthouders en de milieu-inspectie. Bij niet naleven van het VLAREMA kan een proces-verbaal worden opgemaakt door de milieu-inspectie, de gemeentelijke toezichthouders of de politie. Belangrijk daarbij is dat het bedrijf goed georganiseerd is op de selectieve inzameling van het bedrijfsafval. Als dat niet correct gebeurt, dan is er een probleem. Het heeft vaak te maken met veiligheid. Sommige fracties moeten apart worden ingezameld, maar dat gebeurt niet altijd. Men houdt daar rekening mee. Het is niet de bedoeling een heksenjacht te organiseren, maar als er echt onveilige toestanden zijn, wordt er effectief opgetreden met een proces-verbaal. Men moet toch wel aantonen dat het goed en correct gebeurt. Als er geen gevaar mee gemoeid is, start het meestal met een aanmaning en wordt er nog geen proces-verbaal opgemaakt. Als de situatie blijft duren, kan er nadien wel een proces-verbaal worden opgemaakt.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u. Het is geen evident verhaal. De doelstellingen moesten worden aangepast en dergelijke meer. Er zijn omstandigheden die ervoor zorgen dat een aantal zaken moeilijk gerealiseerd worden. Maar goed, er wordt op gewerkt. Het is heel belangrijk om in de communicatiecampagne van de OVAM verder te gaan dan alleen brochures en spotjes. Een samenwerking met de werkgeversorganisaties en de sectoren maar ook met de gemeentebesturen kan belangrijk zijn om op het terrein zelf de bedrijven met goede voorbeelden te helpen bij het organiseren van de inzameling en sortering van hun afval. Ik denk dat we pas op die manier echt goede resultaten zullen kunnen boeken. Ik denk dat dat een heel belangrijk element zal worden in het tot stand brengen van uw beleid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het spreidingsplan voor geluidshinder rond de nationale luchthaven van Zaventem - 2263 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister, mijn vraag dateert al van een tijdje geleden. In de zomermaanden, namelijk op 18-19 juli, is er wat polemiek ontstaan over het spreidingsplan dat in toepassing wordt gesteld voor een aantal routes door de federale staatssecretaris Wathelet. Er is een polemiek ontstaan met de Vlaamse Regering. Minister-president Peeters zei dat het niet wijs is om die beslissing nu in werking te stellen. Er zijn een aantal bemerkingen gemaakt langs Vlaamse kant die voornamelijk betrekking hebben op de regio Leuven. We hebben dat in de commissie ook al een paar keer besproken naar aanleiding van vragen en interpellaties.

Er stijgen een aantal vliegtuigen op van op baan 07 rechts. Ze vliegen richting Leuven en maken snel na het opstijgen een bocht boven Bertem. De omwonenden hebben daar klachten over. Er zijn actiecomités in Bertem, Herent, Oud-Heverlee en Leuven-Wilsele. Nu dat plan in werking is gesteld, heeft men gevraagd om door te vliegen tot voorbij Leuven en dan de bocht te nemen. Dat is nu niet het geval. Ik zie in de pers van die dagen dat, wanneer men zei dat het plan in september in werking zou worden gesteld, minister-president Peeters zei dat dat niet kan zonder overleg. Er zou dus een overleg moeten zijn met de Vlaamse Regering over de inwerkingstelling van dat nieuwe plan.

Minister, is er overleg geweest? Belgocontrol heeft gezegd dat de vliegroutes nog niet vastliggen en dat heel dat plan in fasen moet worden uitgevoerd. Wat is er uiteindelijk doorgevoerd?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: In juli was er inderdaad een hele discussie en heel grote onduidelijkheid en ongerustheid. Mijn federale collega Bert Wollants heeft in de Kamer staatssecretaris Wathelet daarover ondervraagd. De staatssecretaris beweerde dat er niets zou wijzigen. Nochtans vernemen we uit verschillende bronnen dat er effectief een aantal andere plannen op tafel liggen, onder andere de verschuiving van de route naar de Vlaamse Rand. Er blijft nog heel wat ongerustheid.

Er zou ook gezegd zijn dat de route 07 rechtdoor naar Leuven met de bocht voorbij Leuven, een probleem zou vormen voor de veiligheid terwijl er toch een rapport van een onafhankelijk expert bestaat waarin wordt gesteld dat er geen probleem is met de veiligheid. Dat roept toch wel wat vragen op over de intenties van staatssecretaris Wathelet.

Ik merk ook dat sinds september – maar dat is misschien psychologisch – er voor Leuven veel meer vliegtuigen passeren dan vroeger het geval was. Ik zou eens moeten navragen of dat effectief zo is.

Minister, we hebben op 5 juli een motie goedgekeurd met onder andere de vraag naar overleg en een proactieve houding. Is er inmiddels al overleg geweest? Weet u meer over de stand van zaken en over de uitvoering van dat luchthavenakkoord? Weet u meer over de invoering van eventuele andere vliegroutes? Is daar al duidelijkheid over?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Geachte leden, het is jammer genoeg niet de eerste keer dat we hier in discussie gaan over dit dossier. Het lijkt me ook terecht dat we dit dossier warm houden.

Het standpunt van de Vlaamse Regering is niet gewijzigd: we hebben altijd een evenwichtige spreiding van de hinder voor ogen gehad, en die spreiding moet het uitgangspunt zijn van om het even welke regeling die het haalt.

U weet ook dat tijdens de vorige federale regeerperiode toenmalig bevoegd staatssecretaris Schoupe de goedkeuring had gekregen voor een dergelijk spreidingsplan. U weet dat dit ook was overgemaakt aan de Vlaamse Regering. We hebben dat toen onderzocht en een aantal voorstellen geformuleerd voor een aantal kleine bijstellingen, die zouden zorgen voor een bijkomende spreiding van de routes over de Noordrand en dus voor een meer evenwichtige spreiding van de hinder. Deze voorstellen werden schriftelijk overgemaakt en zijn later ook onderzocht door en besproken met staatssecretaris Schoupe en zijn diensten.

Belangrijk is dat het federale regeerakkoord van de regering-Di Rupo duidelijk verwijst naar het akkoord dat binnen de vorige Federale Regering werd bereikt.

Samen met u heb ik via de media onder meer vernomen dat staatssecretaris Wathelet een deel van dit akkoord nu zou uitvoeren. We hebben inderdaad ook actie genomen, ook in uitvoering van de motie. Zo heeft de minister-president meteen de staatssecretaris aangeschreven, op 4 juli, om hem te herinneren aan het standpunt van de Vlaamse Regering. Hij heeft ook meegedeeld dat het toenmalige akkoord een geheel vormt en herhaald dat we een aantal aanpassingen hadden voorgesteld. Hij heeft erop gewezen dat het voor ons belangrijk is dat het geheel wordt uitgevoerd, en niet een aantal stukjes ervan.

Vanuit het oogpunt van de federale loyaliteit blijft het een probleem dat het Brusselse Gewest met eigen geluidsnormen voor de dag probeert te komen, ten koste van een luchthaven die cruciaal is voor onze internationale uitstraling. Op die manier zou het gewest een deel van de last doorschuiven naar inwoners van andere gewesten.

Aansluitend hierop heeft er begin september inderdaad overleg op kabinetsniveau plaatsgevonden, op het kabinet van staatssecretaris Wathelet. Daarbij werd het standpunt van de Vlaamse Regering nogmaals heel duidelijk toegelicht. We hebben duidelijk gemaakt dat er geen uitspraken konden worden gedaan op basis van kaartjes met een heel beperkte schaal. Dat was toch wel een groot probleem. Het is noodzakelijk om de exacte coördinaten te kennen die men wil toepassen als men routes zou willen wijzigen. Het kabinet van staatssecretaris Wathelet heeft toegezegd die bijkomende gegevens te zullen bezorgen, zodat er duidelijk materiaal op tafel ligt als daarover wordt gepraat. Zij hadden die gegevens niet. Ze moesten die krijgen van Belgocontrol, en blijkbaar wachten ze daar nog steeds op.

Men heeft ons ook geen timing bekendgemaakt voor de invoering van een aanpassing van het spreidingsplan. De aanpassingen van de routes zouden, naar we hebben vernomen, ook niet tegelijk op één moment kunnen worden toegevoerd: het geheel zou worden uitgevoerd, maar er zou sprake zijn van een fasering. Het lijkt ons wel cruciaal dat de Federale Regering een totaalbeslissing neemt, in uitvoering van haar regeerakkoord en rekening houdend met de beperkte opmerkingen die we hebben gemaakt en de bijstellingen die we hebben gesuggereerd – want het is niet zo dat we alles hebben afgeschoten. Het uitgangspunt moet blijven dat er een evenwichtige spreiding moet zijn van de hinder voor alle omwonenden. Dat blijft ons standpunt. We hebben dus die contacten. Tot op heden is er nog niets gewijzigd. De

bijkomende informatie die we zouden krijgen, hebben we ook nog niet ontvangen. Zowel de minister-president als ikzelf blijft dit echter op de voet volgen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, ik dank u voor uw antwoord en die opvolging. We moeten dit blijven volgen. Mevrouw Eerlingen, wat dat intuïtieve betreft, het is wel zo dat er in de zomermaanden werken zijn geweest aan de startbanen. Natuurlijk was dan het volle gewicht ...

Mevrouw Tine Eerlingen: September is de zomer niet.

De heer Eric Van Rompuy: Toen zijn er toch wel een aantal routes meer in een bepaalde richting geduwd. Dat verklaart waarom dat richting Leuven toch wel duidelijk werd gemerkt. Men moet eens een schriftelijke vraag stellen over het aantal opstijgingen en welke banen er worden gebruikt. Dan zal dat blijken. In de zomer, na de werken, was er duidelijk ... Voornamelijk ging het over de nachtvluchten, waarvan u geen last hebt, maar waarvan wij wel vooral last hebben. Dat is echter een andere zaak.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik ben blij dat u dit volgt. Het lijkt me dat die brief toch duidelijk effect heeft gehad. Ik hoop dat dit ook voldoende effect zal hebben. Het verbaast me toch dat zij niet zouden beschikken over kaartmateriaal. Hoe bepalen ze dat dan zelf? Ze moeten zelf toch ook weten waarover ze het hebben. Ik neem aan dat u daar natuurlijk niets aan kunt doen. U kunt alleen maar wachten op dat kaartmateriaal en de zaak blijven volgen. Ik hoop dat u op deze weg doorgaat en dit nauwgezet blijft volgen, in samenwerking met de minister-president.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■